

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. XVI. Humilitatis & reliquarum virtutum perfectione[m] in eo consistere, si quis earu[m] actus cu[m] delectatione & hilaritate exequatur: & qua[n]tum id faciat, vt quis in virtute perseueret.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

CAPVT XVI.

Humilitatis & reliquarum virtutum perfectionem in eo consistere, si quis earum actus cum delectatione & hilaritate exequatur: & quantum id faciat, ut quis in virtute perseueret.

COMMUNIS Philosophorum doctrina est, virtutis perfectionem in eo consistere si quis eius actus cum hilaritate & delectatione exequatur, dum enim agunt de signis ex quibus nosse datur, si quis virtutis habitum acquisierit, dicant ea esse, si quis virtutis actus faciat *prompte, faciliter & delectabiliter*. Qui artis vel scientiæ alicuius habitum acquisit, maxima cum promptitudine & facilitate eius actus facit. Hincq; videre est, illum, qui musicus est, & musices habitum acquisit, psallere maxima cum promptitudine & facilitate, nec opus separet & cogitet, sed & non præmeditatus optime psallit: similiter ergo virtute actus operatur ille, qui eius habitum sibi parauit. Ideoque si certior esse velis, num humilitatis virtutem acquisieris, aduerte prius nū eius actus prompte & faciliter opereris. nam si repugnantiam vel difficultatē in sese offerentibus occasionibus sentis, signum est, nondū perfecte virtutem tibi paratam esse. Et ut eos ad bonum finē perducas, opus tibi sit preparari & cogitari, bona via est, ad virtutis illius perfectionē parandam, tamen signum, te nondum illam assecutū esse. Ut ille, qui psallat, opus habet cogitare, quo loco ille digitus, & quo alter ponendus, & memor esse regularum sibi datarum, signum & mediū est ad discendum, certum tamen nondum se musices habitum parasse, ille enim necesse non habet his, ut perite psallat. Ideoque recte Aristoteles: *Ars perfecta non do-*

Signum humilitatis amor eius a-
ctuum.

Arist. 3. Ethicor. c. 3.

liberat, tam sibi facilis est actus suus. Qui perfecto alicuius artis habitum assecutus est, tam facile illi est eius actus operari, ut necesse ei non sit cogitare nec deliberare qua ratione illi operandum est, ut recte fiant. Quare philosophi dicunt ex actibus repentinis & non præmeditatis cognosci alicuius virtutem. In repentinis secundum habitum operamur. In iis, quæ multa cum præmeditatione fiunt virtus non agnoscitur, sed in iis quæ repente fiunt.

De hoc amplius dicunt Philosophi. Platarchus tractans qua ratione poterit nosci quādo quis virtutem acquisit, duodecim adfert signa, & vnum eorum, quod dicit positum a Zenone magno philosopho, sit per somnia. Si enim in somno dormis, tibi non occurrit ut pravi motus, nec turpes & inhonestæ imaginationes, vel si occurrant, & iis nulla ratione delectaris, sed potius affigeris, & tentationi & delectationi, quæ tibi in somno aduenit, occurris, quasi vigilares; signum est. Virtutum altas in anima tua egisse radices, & non solum voluntatem rationi subiectam, sed & sensualitatem & imaginationem. Sicut enim equi, qui effecti trahunt, hoc in exercitio bene docti & exercitati sunt; licet effectarius dormiat & fræna laxet, ipsi tamen recta via incedunt sine errore; sic etiam dicit hic philosophus, qui virtutem perfecte adepti sunt, & iam plane animales affectus & appetitus subiugarunt, etiam dormientes viam rectam ingrediuntur. Sicut etiam Augustinus nos idem docet. *Domine per te memores mandatorum tuorum etiam in somno resistimus.* Tanto serui aliqui Dei virtutis affectu tenentur, & desiderio seruandi Dei mandata, & vitia fugiendi, tamque sunt assueti vigilantes tentationibus resistere, ut etiam in somno resistant.

In vita Patris Francisci Xaverii legitur, tanta vi vsus fuisse in quadam nocturna tentatione seu illusione, ut multum sanguinis emitteret. Aliqui sententiam hanc Sancti Pauli: *Sine vigiliis non possumus sine dormiamus, simul cum illis*

mus; sic exponunt vt dicant illum non solum dicere, vt morientes & viuentes semper cum Christo viuamus: quæ est communis expositio; sed feruentibus Dei seruis cum Christo viuendum, non solum vigilando, sed & dormiendo & somniando.

Præterea dicunt Philosophi tertiam conditionem vel signum esse quo noscitur, num quis perfecte virtutem parauerit, quando *delectabiliter* actus virtutis operatur. Hoc maximū signum est, in quo virtutis perfectio sita est. Si ergo scire velis, num humilitatis perfectionem adeptus sis, regulam præcedentis capitis examina, num tam de contumelia & despectu gaudeas, quam mundani de honore & exultatione.

Præterquam quod hoc ad omnis virtutis perfectionem sit necessarium; aliud in eo est quod essenziale est, & plurimum facit, vt quis in virtute duret & perseueret. Quamdiu enim virtutum opera à nobis cum delectatione & iucunditate non sient; difficile fuerit in virtute perseuerare. Sanctus Dorotheus dicit hæc antiquorum patrum fuisse doctrinam: *Solebant patres & maiores nostri firmiter asserere, quidquid animus alacriter non admittit, diuturnum esse non posse.* Posset fieri, vt aliquo tempore silentium obserues, & viuas in modestia & solitudine: tamen donec hoc ex ipsis præcordiis oriatur, & bona consuetudine tibi vt naturalis fiat, indeque id cum suauitate quadam facias, non diu in eo perseuerabis, erit enim vt suppositum & violentum quid & nullum violentum est perpetuum. Hinc magni momenti est, nos virtutum actionibus exerceri, donec plane virtute imbuamur, & illa in corde radices agat, vt illa ex se provenire, & nobis ingenita esse videatur, quo sic virtutis actus à nobis in praxin cum iucunditate & delectatione deducantur. Hac enim ratione securi & ceteri esse poterimus nos in ea perseueraturos & duraturos. Hoc illud Prophetæ dictum est: *Sed in lege Domini voluntas eius*, Psalmo 1. versiculo 2. Alia versio di-

cit: *Sed in lege Domini voluptas eius.* Beatus vir, cuius omnis voluptas, iucunditas & recreatio est in lege Domini hæc eius delicia & recreationes sunt, hic enim bonorum operum fructum dabit, vt lignum plantatum secus decursus aquarum.

CAPVT XVII.

Planius declaratur perfectio, nobis procuranda, vt secundum hunc humilitatis gradum ascendamus.

SANCTVS IOANNES Climachus aliud punctum superiori addit, & dicit quemadmodum superbi tanti faciunt honorem & exultationem, vt sæpe fingant & hominibus persuadere conentur se habere quod non habent, quo plus ab iis honorentur & existimentur, qualia sunt maior nobilitas, ampliores diuitiæ, plures habilitates vel gratiæ, quam habent; sic etiam profundissimam esse humilitatem, vt quis ad tantum perueniat desiderium contemptus & abiectiois, vt ad eo potiendam fingat & persuadeat aliis se iis vitiis infectum, quibus caret, vt sic minoris fiat. Huius exemplum (dicit) habemus in patre illo Simeone, qui intelligens præfectum provincie venire ad illum visendum, vt hominē celebrem & sanctum; in manu sumpsit casei & panis frustum, & ad cellæ ostium sedens, cœpit vt fatuus comedere: quod præfectus videns illum spreuit. Quod illi valde arrisit, hoc ipse enim assecutus est, quod volebat. De aliis Sanctis similia exempla suppeditant historiæ, vt de S. Francisco, qui lutum pedibus calcabat, vt honorem & venerationem fugeret, quæ illum afficere volebant: & de fratre Iunipero, qui eodem fine pueriles lusus cū pueris ludebat. Sancti hi considerabant, mundum filium Dei despexisse, qui est summum & infinitum bonū, & videntes

Climachus c. 45. de humilitate.

Vera humilitas vitii falso sibi obiectū gaudet.

S. Simeon fatuum se simulat.

S. Francisca & Iuniperii contemptū quarunt. 6. p. l. c. 73. Chron. S. Francisca.

mut-